

OZNÁMENIE KOMISIE,

ktorým sa menia oznámenia Komisie o usmerneniach EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, o usmerneniach o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, o štátnej pomoci na filmy a iné audiovizuálne diela, o usmerneniach o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií a o usmerneniach o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti

(2014/C 198/02)

I. ÚVOD

Jedným z hlavných cieľov modernizácie štátnej pomoci⁽¹⁾ je umožniť Komisii sústrediť sa na prípady, ktoré najviac narúšajú hospodársku súťaž, a ponechať viac flexibility členským štátom, aby mohli zaviesť menej rušivú pomoc. V tejto súvislosti nové všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách⁽²⁾, ktoré má širší rozsah pôsobnosti, umožňuje členským štátom poskytovať pomoc na základe vopred určených kritérií, pričom nie je potrebné notifikovať pomoc Komisii, čím sa ušetrí čas, zníži administratívna záťaž a podporia sa modely pomoci, ktoré sú správne navrhnuté a zacielené na zistené zlyhania trhu, zohľadňujú ciele spoločného záujmu a majú najmenej rušivé účinky („správna pomoc“). Transparentnosť, pokiaľ ide o udeľovanie štátnej pomoci, je kľúčovým prvkom modernizácie.

Transparentnosť podporuje zodpovednosť a umožňuje občanom, aby boli lepšie informovaní o verejných politikách. Lepšie informovaná voličská základňa pomáha zlepšovať dialóg medzi občanmi a vládnymi úradníkmi a prináša lepšie politické rozhodnutia. Občianska spoločnosť a vlády na celom svete zaznamenali v posledných desaťročiach výrazný pokrok pri zvyšovaní transparentnosti na miestnej a celoštátnej úrovni. Stále však existuje potreba väčšej a zmysluplnejšej účasti a zodpovednosti, najmä pokiaľ ide o pridelovanie verejných zdrojov.

V oblasti štátnej pomoci je transparentnosť ešte dôležitejšia. Transparentnosť podporuje súlad s právnymi predpismi, znižuje neistotu a umožňuje podnikom overiť si, či je pomoc poskytnutá konkurentom legálna. Podporuje rovnaké podmienky pre všetky členské štáty a spoločnosti na vnútornom trhu, čo je ešte dôležitejšie v súčasnej hospodárskej situácii. Vnútroštátnym a regionálnym orgánom uľahčuje presadzovanie práva, pričom súčasne zvyšuje informovanosť o pomoci poskytnutej na rôznych úrovniach, čím sa zaisťujú lepšia kontrola a monitorovanie na celoštátnej a miestnej úrovni. Väčšia transparentnosť napokon umožňuje znížiť povinnosti týkajúce sa podávania správ a súvisiacu administratívnu záťaž.

Hoci Komisia už zverejňuje mená príjemcov notifikovanej individuálnej pomoci a sumy pomoci vo svojich rozhodnutiach⁽³⁾, neexistuje povinnosť informovať verejnosť o príjemcoch pomoci udelených v rámci notifikovaných schém alebo schém, na ktoré sa vzťahuje skupinová výnimka (a ktoré tvoria takmer 90 % celkových výdavkov na štátnu pomoc v rámci Únie⁽⁴⁾), s výnimkou veľkých grantov v rámci regionálnej pomoci a pomoci na výskum a vývoj⁽⁵⁾.

(1) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o modernizácii štátnej pomoci EÚ (MŠP), COM(2012) 209, 8.5.2012.

(2) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

(3) Oznámenie Komisie o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6).

(4) Pozri http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html.

(5) Pozri http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/.

Niektoré členské štáty nedávno zriadili webové stránky, na ktorých sa zverejňujú informácie o udelení pomoci⁽¹⁾, alebo sa majú verejnosti poskytovať informácie, napríklad o všetkých druhoch verejných výdavkov, alebo sa má na základe žiadosti občanov poskytovať prístup k informáciám o verejných výdavkoch. Členské štáty takisto zverejňujú úplné informácie o výdavkoch v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov⁽²⁾ a o ich príjemcoch. V prípade pomoci poskytnutej v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov a s cieľom vyhnúť sa duplicitnému zberu informácií by webové stránky štátnej pomoci uvedené v tomto oznámení mohli získavať relevantné informácie z tých istých systémov, ktoré slúžia na podávanie správ v rámci štrukturálnych fondov.

Členské štáty už aj v súčasnosti zhromažďujú informácie o všetkých výdavkoch štátnej pomoci v rámci výročného podávania správ podľa nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004⁽³⁾. Tieto informácie⁽⁴⁾ sa potom predkladajú Komisii na uverejnenie vo výročnej hodnotiacej tabuľke štátnej pomoci⁽⁵⁾ a na webovej stránke Eurostatu⁽⁶⁾.

S cieľom zabezpečiť transparentnosť musia členské štáty ako podmienku na udelenie pomoci v súlade s príslušnými usmerneniami zriadiť komplexné webové stránky štátnej pomoci na regionálnej alebo celoštátnej úrovni na zverejňovanie informácií o opatreniach pomoci a ich príjemcoch. V súlade s bežnou praxou pri zverejňovaní informácií⁽⁷⁾ sa použije štandardný formát, ktorý umožňuje jednoduché zverejňovanie, informácií na internete, ako aj ich jednoduché vyhľadanie a sťahovanie. Požiadavka na transparentnosť sa vzťahuje vo všeobecnosti na všetku štátnu pomoc s výnimkou menšej pomoci nepresahujúcej 500 000 EUR.

Okrem toho, s cieľom zabezpečiť daňové tajomstvo a ochranu obchodného tajomstva, nie je potrebné, aby sa zverejnili informácie o daňovom základe spoločností alebo presná výška ich daňovej úľavy. Keďže však fiškálna pomoc predstavuje selektívnu výnimku, poskytuje výhodu podnikom, a preto predstavuje štátnu pomoc, musí sa takisto zachovať zodpovednosť za využívanie verejných zdrojov a kontrola štátnej pomoci. Preto pri pomoci poskytnutej v rámci fiškálnych schém alebo schém rizikového financovania sa informácie o výške pomoci môžu uvádzať v určitých rozpätiach.

Prechodné obdobie dvoch rokov je stanovené s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty, ktoré nemajú mechanizmy transparentnosti, mali dostatok času na ich zavedenie. Na tento účel sa ďalej zdokonalia už existujúce informačné systémy na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni na podávanie správ o štátnej pomoci (SARI⁽⁸⁾), aby členské štáty boli schopné uľahčiť zber a spracovanie informácií určených na následné uverejnenie na ich webových stránkach. Okrem toho budú môcť členské štáty využiť aj technickú pomoc v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov za podmienok uvedených v článku 59 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

Väčšia transparentnosť umožňuje zjednodušiť povinnosti v oblasti podávania správ. Ako prvý krok navrhuje Komisia odstrániť väčšinu súčasných povinností týkajúcich sa podávania správ, stanovených v usmerneniach o štátnej pomoci, ktoré sú predmetom preskúmania v rámci iniciatívy v oblasti modernizácie štátnej pomoci. Po tom, čo členské štáty zriadia príslušné webové stránky, povinnosti týkajúce sa podávania správ, stanovené v nariadení (ES) č. 794/2004, sa ďalej zjednodušia, pričom bude zaručené, že sa vďaka transparentnosti dosiahne tá istá úroveň informovanosti: v praxi to znamená, že ak sa členský štát rozhodne pre väčšiu transparentnosť (napr. formou nižšieho prahu pomoci, od ktorého sa informácie musia zverejniť), ostatné povinnosti týkajúce sa podávania správ stratia opodstatnenie; okrem toho by bolo možné počítať s menším počtom systematických monitorovacích opatrení.

(1) Pozri napríklad v Estónsku <http://www.fin.ee/riigiabi> alebo v Českej republike (výskum a vývoj) <http://www.isvav.cz/index.jsp>.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

(3) Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

(4) Tieto informácie sa predkladajú v súhrnnej forme v prípade schém a podľa jednotlivých príjemcov v prípade individuálnej pomoci.

(5) Pozri http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html.

(6) Pozri napríklad http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm_comp/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=comp_bex_sa_01.

(7) Pozri napríklad smernicu 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90) a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 175, 27.6.2013, s. 1).

(8) Interaktívny nástroj na podávanie správ o štátnej pomoci (State Aid Reporting Interactive tool – SARI).

V rámci modernizácie štátnej pomoci a aby sa ďalej zabezpečilo obmedzenie narušania hospodárskej súťaže a obchodu, Komisia môže vyžadovať, aby určité schémy podliehali hodnoteniu. Táto podmienka sa môže uplatniť najmä na niektoré schémy pomoci s veľkým rozpočtom v zmysle článku 1 ods. 2 písm. a) nového všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. Na takéto schémy sa bude podľa uvedeného nariadenia vzťahovať výnimka počas počiatočného obdobia šiestich mesiacov, ktoré môže Komisia predĺžiť po schválení plánu hodnotenia, ktorý má notifikovať členský štát. Po notifikácii plánu hodnotenia bude Komisia posudzovať zlučiteľnosť takýchto schém výlučne na základe plánu hodnotenia.

II. ZMENY OZNÁMENÍ

II.1. Odôvodnenie zmien

Zásada transparentnosti je už stanovená v usmerneniach Komisie pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí⁽¹⁾, v usmerneniach o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020⁽²⁾, štátnej pomoci na filmy a iné audiovizuálne diela⁽³⁾, štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií⁽⁴⁾ a štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti⁽⁵⁾.

Na základe verejných konzultácií k uvedeným usmerneniam⁽⁶⁾ (⁷) a k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách⁽⁸⁾ by sa požiadavka transparentnosti mala upraviť prostredníctvom tohto oznámenia s cieľom zosúladiť ustanovenia o transparentnosti v revidovaných usmerneniach o štátnej pomoci a zabezpečiť tak proporcionality, predísť zverejneniu informácií, ktoré nesúvisia so štátnou pomocou, a poskytnúť členským štátom prechodné obdobie na ich zavedenie.

Okrem toho, ako dôsledok zavedenia transparentnosti, sa môže prostredníctvom tohto oznámenia takisto zjednodušiť požiadavka uvedená v usmerneniach o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 predkladať Komisii informácie o každej individuálnej pomoci presahujúcej 3 milióny EUR.

Zásada hodnotenia je už stanovená v usmerneniach Komisie pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, v usmerneniach o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií a štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti.

Po prijatí nového všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách by sa týmto oznámením malo zmeniť ustanovenie o hodnotení s cieľom určiť, že v prípade schémy pomoci vyňatej z pôsobnosti nariadenia iba z dôvodu jej veľkého rozpočtu [ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia], ktorá spĺňa ostatné podmienky pre vyňatie stanovené v nariadení, bude Komisia posudzovať jej zlučiteľnosť výlučne na základe plánu hodnotenia, ktorý notifikoval členský štát. Toto by sa nevzťahovalo na zmeny takýchto schém uvedené v článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia, keďže tieto zmeny musia zohľadňovať výsledky hodnotenia.

II.2. Zmeny

- a) *Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, oznámenie Komisie o štátnej pomoci na filmové a iné audiovizuálne diela, usmernenia o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti*

(1) Oznámenie Komisie – Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (Ú. v. EÚ C 25, 26.1.2013, s. 1).

(2) Oznámenie Komisie – Usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1).

(3) Oznámenie Komisie – Štátna pomoc na filmy a iné audiovizuálne diela (Ú. v. EÚ C 332, 15.11.2013, s. 1).

(4) Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií (Ú. v. EÚ C 19, 22.1.2014, s. 4).

(5) Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti (Ú. v. EÚ C 99, 4.4.2014, s. 3).

(6) http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rdi/index_en.html.

(7) http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_environment/index_sk.html.

(8) http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_consolidated_gber/index_en.html.

Týmto oznámením sa nahrádzajú nasledujúce časti:

- na strane 20 usmernení EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí prvé dve vety odseku 78 písm. j);
- na strane 24 usmernení o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 odsek 141;
- na strane 10 oznámenia Komisie o štátnej pomoci na filmové a iné audiovizuálne diela odsek 52 pododsek 7;
- na strane 28 usmernení o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti odseky 162 a 163;

týmto textom:

„Členské štáty zabezpečia uverejnenie nasledujúcich informácií na všeobecnej webovej stránke štátnej pomoci na celoštátnej alebo regionálnej úrovni:

- úplné znenie schválenej schémy pomoci alebo rozhodnutia o poskytnutí individuálnej pomoci a jej vykonávacích ustanovení alebo odkaz na toto znenie alebo rozhodnutie,
- pomenovanie orgánu alebo orgánov poskytujúcich pomoc;
- pomenovanie jednotlivých príjemcov, forma a výška pomoci poskytnutej každému príjemcovi, dátum poskytnutia pomoci, typ podniku (MSP/veľký podnik), región, v ktorom má príjemca sídlo (na úrovni NUTS II) a hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom príjemca vykonáva svoju činnosť (na úrovni skupiny NACE) (*).

Od takejto požiadavky možno upustiť v prípade poskytovania individuálnej pomoci nižšej ako 500 000 EUR. V prípade schém vo forme daňového zvýhodnenia môžu byť informácie o sumách individuálnej pomoci (***) uvádzané v týchto rozpätiach (v miliónoch EUR): [0,5 – 1]; [1 – 2]; [2 – 5]; [5 – 10]; [10 – 30]; [30 a viac].

Tieto informácie sa musia uverejniť po prijatí rozhodnutia o poskytnutí pomoci, musia sa uchovávať najmenej 10 rokov a širokej verejnosti musia byť dostupné bez obmedzení(***). Členské štáty nemusia uverejňovať uvedené informácie do 1. júla 2016 (****).

(*) S výnimkou obchodných tajomstiev a iných dôverných informácií v náležite odôvodnených prípadoch a so súhlasom Komisie [oznámenie Komisie o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci, K(2003) 4582 (Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6)].

(**) Suma, ktorá sa má uverejniť, je maximálne povolená daňová výhoda, a nie suma, ktorá sa odpočítava v jednotlivých rokoch (napr. v rámci daňového úveru sa má uverejňovať maximálne povolený daňový úver a nie skutočná suma, ktorá by mohla závisieť od zdaniteľných príjmov a podliehať zmenám každý rok).

(***) Tieto informácie sa uverejnia do 6 mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci (alebo v prípade pomoci vo forme daňového zvýhodnenia do 1 roka odo dňa, kedy sa musí predložiť daňové priznanie). V prípade neoprávnenej pomoci sa bude od členských štátov žiadať, aby zabezpečili uverejnenie uvedených informácií *ex post*, a to najneskôr do 6 mesiacov odo dňa rozhodnutia Komisie. Informácie musia byť k dispozícii vo formáte, ktorý umožňuje vyhľadávanie, extrahovanie a jednoduché uverejňovanie údajov na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML.

(****) Uverejnenie informácií o pomoci poskytnutej pred 1. júlom 2016 a v prípade fiškálnej pomoci uverejnenie informácií o požadovanej alebo udelenej pomoci pred 1. júlom 2016 sa nebude vyžadovať.“

Na strane 33 usmernení o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 sa vypúšťa odsek 193 Na strane 45 sa vypúšťa príloha VI.

b) *Usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií*

Na strane 32 usmernení o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií⁽¹⁾

(1) Ú. v. EÚ C 19, 22.1.2014, s. 4.

v odseku 166 bode v):

namiesto: „Od tejto požiadavky možno upustiť v súvislosti s MSP, ktoré nevykonali žiadny komerčný predaj na žiadnom trhu, a v prípade investícií do konečného prijímajúceho podniku, ktoré nepresahujú 200 000 EUR“

má byť: „Od tejto požiadavky možno upustiť v súvislosti s MSP, ktoré nevykonali žiadny komerčný predaj na žiadnom trhu, a v prípade investícií do konečného prijímajúceho podniku, ktoré nepresahujú 500 000 EUR“;

v odseku 166 bode vi):

namiesto: „výšku získanej fiškálnej výhody, ak presahuje 200 000 EUR. Túto sumu možno poskytnúť v rozpätiach 2 miliónov EUR.“

má byť: „výšku získanej fiškálnej výhody, ak presahuje 500 000 EUR. Túto sumu možno uviesť v nasledujúcich rozpätiach (v miliónoch EUR): [0,5 – 1]; [1 – 2]; [2 – 5]; [5 – 10]; [10 – 30]; [30 a viac].“

a na konci odseku 166 sa vkladá tento text:

„Členské štáty nemusia poskytovať uvedené informácie do 1. júla 2016 (*).

(*) Uverejnenie informácií o pomoci poskytnutej pred 1. júlom 2016 a v prípade fiškálnej pomoci uverejnenie informácií o požadovanej alebo udelenej pomoci pred 1. júlom 2016 sa nebude vyžadovať.“

c) *Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, usmernenia o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, usmernenia o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti, usmernenia o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií*

— na strane 12 usmernení EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, na konci odseku 53;

— na strane 25 usmernení o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020, na konci odseku 144;

— na strane 29 usmernení o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti, na konci odseku 167;

— na strane 32 usmernení o štátnej pomoci na podporu rizikových finančných investícií, na konci odseku 172;

sa vkladá tento text:

„V prípade schém pomoci vyňatých z pôsobnosti niektorého nariadenia o skupinovej výnimke iba z dôvodu ich veľkého rozpočtu bude Komisia posudzovať ich zlučiteľnosť výlučne na základe plánu hodnotenia.“